

Instruktion till anmälan om vattenverksamhet

Innehåll:

1. Vad är anmälningspliktigt?
2. Hur långt i förväg måste en anmälan komma in?
3. Avgift för anmälan
4. Vad ska en anmälan innehålla?
5. Rådighet
6. Andra dispenser och tillstånd som kan behövas
7. Remissförfarande
8. Beslut

Anmälan om vattenverksamhet¹ ska göras skriftligt i två ex till Länsstyrelsen i Södermanlands län, Natur- och miljöenheten, 611 86 Nyköping eller skickas elektroniskt med e-post till sodermanland@lansstyrelsen.se.

Vi rekommenderar att avsedd blankett används vid anmälan om vattenverksamhet. Blanketten liksom den här instruktionen finns att ladda ner från [Länsstyrelsen hemsida](#).

OBS! Länsstyrelsen hanterar tillsyn av vattenverksamhet i länet exklusive Eskilstuna kommun.

¹ Vad som är vattenverksamhet definieras i [11 kap. 2 § miljöbalken](#).

1. Vad är anmälningspliktigt?

Enligt [19§ i Förordning \(1998:1388\) om vattenverksamhet m.m.](#) omfattas följande vattenverksamheter av anmälningsplikt i stället för tillståndsplikt:

1. anläggande av våtmark där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 ha,
2. uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 m²,
3. uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 m²,
4. grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 m²,
5. grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 m²,
6. byggande av en bro eller anläggande eller byte av en trumma i ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst 1 m³ per sekund,
7. omgrävning av ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst 1 m³ per sekund, om åtgärden inte är att hänföra till markavvattning,
8. nedläggning eller byte av en kabel, ett rör eller en ledning i ett vattenområde,
9. bortledande av högst 600 m³ ytvatten per dygn från ett vattendrag, dock högst 100 000 m³ per år, eller utförande av anläggningar för detta,
10. bortledande av högst 1 000 m³ ytvatten per dygn från ett annat vattenområde än vattendrag, dock högst 200 000 m³ per år, eller utförande av anläggningar för detta,
11. utrivning av en vattenanläggning som tillkommit till följd av en verksamhet enligt 1-10,
12. ändring av en anmäld vattenverksamhet enligt 1-10, eller
13. ändring av en tillståndsprövad vattenverksamhet, om ändringen är en anmälningspliktig verksamhet enligt 1-10.

Enligt [11 kap. 15 § miljöbalken](#) skall om fisket kan skadas även rensningar för att bibehålla vattnets djup eller läge eller för att omedelbart återställa ett vattendrag som har vikit från sitt förra läge eller som på något annat sätt har förändrat sitt lopp anmälas till länsstyrelsen innan arbetena påbörjas. Om rensningen påverkar eller riskerar att påverka arter som omfattas av Artskyddsförordningen krävs även dispens från Länsstyrelsen. Arter som berörs finns i [bilaga 1 i Artskyddsförordningen \(2007:845\)](#).

2. Hur långt i förväg måste en anmälan komma in? Enligt [11 kap. 9 b § miljöbalken](#) får en vattenverksamhet påbörjas tidigast åtta veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat.

3. Avgift för anmälan

Avgiften för anmälan av vattenverksamhet är **1 350 kr** enligt [3 kap. 12 § förordning \(1998:940\) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken](#) (avgiftsklass 3).

Avgiften skall betalas när ansökan skickas in till Länsstyrelsen.

I ansökan ska anges om anmälningsavgiften är betald eller inte. I blanketten finns ett fält för detta.

Inbetalning av avgiften ska göras till:

Bankgiro 5051-8661

Ange:

- "Anmälan om vattenverksamhet" på inbetalningskortet
- Fastighetsbeteckning enligt punkt 1:3 i anmälan
- Ert namn
- Adress

4. Vad ska en anmälan innehålla?

Vi rekommenderar att Ni använder blanketten för anmälningspliktiga vattenverksamheter.

Anmälan ska enligt [20§ Förordning \(1998:1388\) om vattenverksamhet m.m.](#) innehålla de uppgifter, ritningar, kartor och tekniska beskrivningar som krävs för att vi ska kunna bedöma förutsättningarna på platsen. Tillsynsmyndigheten har möjlighet att kräva en miljökonsekvensbeskrivning enligt [6 kap. miljöbalken](#).

Uppgifter som ska ingå i en anmälan om vattenverksamheter:

1. **Sökande:** – namn, adress, telefonnummer och e-post
2. **Fastighet:** – Fastighetsbeteckning för den eller de fastigheter som berörs.
3. **Fastighetsägare:** Ägare till fastigheten där åtgärden ska vidtas.
4. **Kommun:** – namn på kommunen där åtgärden ska vidtas
5. **Anmälningsavgift** – Ange om avgiften har betalats in.
6. **Koordinater** – för platsen där den anmälda åtgärden/erna kommer att genomföras. I Eniros karttjänst finns funktionen GPS-koordinat som du kan använda. Det kan även finnas andra kostnadsfria karttjänster där koordinaterna kan fås. Om du inte kan ta fram koordinater, så behöver du inte fylla i uppgiften, men åtgärden/rna behöver alltid markeras på en bifogad karta. När du anger koordinater ange också vilket koordinatsystem som använts t.ex. SWEREF 99. Den geografiska placeringen och utbredningen av åtgärderna kan även redovisas digitalt som shapefiler (.shp) eller dwg-filer och skickas via mail.
7. **Karta:** – översiktskarta där närmsta tätort finns med (t.ex. terrängkarta) samt detaljkarta (t.ex. fastighetskarta) med platsen för verksamheten markerad. Skala och norrpil ska finnas med på kartorna.
8. **Syfte med åtgärden:** – beskrivning av syftet med åtgärden
9. **Teknisk beskrivning:** – beskrivningen av den planerade anläggningen/verksamheten, vilka åtgärder som kommer att vidtas i vatten och på land, fotografier, ritningar, skisser och relevanta beräkningar (medelvattenföring, vattenstånd, yta som omfattas, strömningsförhållanden, etc.)
10. **Tidpunkt för genomförande:** – tidpunkt för genomförande samt när åtgärden beräknas vara slutförd.
11. **Tidigare tillstånd/beslut:** – uppgift om eventuella tidigare meddelade tillstånd, beslut eller prövningar som har koppling till den anmälda verksamheten/rna. Det kan gälla att strandskyddsdispens beviljats för åtgärden eller att den aktuella anmälan kompletterar en tidigare gjord anmälan som berör samma plats etc.
12. **Vattenområde:** – namn på berört vattenområde, sjö eller vik
13. **Platsbeskrivning:** – beskrivning av nuvarande förhållanden på plats (botten- och markförhållanden, vattendjup, vattenhastighet, flöde etc.)

14. **Miljöpåverkan och skyddsvärden:** – i anmälan ska framgå vilken miljöpåverkan åtgärden förväntas medföra, om platsen omfattar eller påverkas av ett förorenat område och vilka skyddsvärden som berörs, t.ex. naturskyddsområden, fornlämningar eller andra kulturhistoriska lämningar m.m.
15. **Skyddsåtgärder:** – sökanden ska ange vilka skydds- och skadeförebyggande åtgärder som planeras vid genomförandet och vid den eventuella ”driften” av verksamheten.
16. **Enskilda intressen:** – av handlingarna ska framgå vilka berörda nyttjanderättshavare (fiskerättsägare, servitutsinnehavare, arrendatorer etc), fastighetsägare och andra enskilda intressen som berörs, samt att de har informerats. I det fall enskilda berörs av åtgärden så behöver ett yttrande från den eller de som berörs bifogas med deras synpunkter.
17. **Rådighet:** – Huvudregeln är att verksamhetsutövaren ska ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Uppgift om rådighet ska redovisas i anmälan. Om den sökande inte har rådighet ska fullmakt från berörd/a fastighetsägare bifogas, som ger rådighet till den sökande att genomföra den anmälda vattenverksamheten på aktuell fastighet/er. Läs mer om rådighet nedan.

5. Rådighet

För att få bedriva vattenverksamhet ska du som verksamhetsutövare ha rådighet över vattnet – *rätt att förfoga över vattnet* - inom det område där du ska bedriva verksamheten.

- Det är verksamhetsutövarens ansvar att se till att ha rådighet.
- Huvudregeln är att ägaren till en fastighet råder över det vatten som finns inom fastigheten.
- I rinnande vatten råder vardera sidans ägare över en lika stor andel i vattnet, även om en större del av vattnet rinner fram på den enes fastighet.
- Den som äger strand vid någon annans vattenområde har rådighet att för sin fastighets behov ha mindre brygga, båthus eller någon annan sådan byggnad vid stranden, om inte vattenområdets ägare genom byggnaden lider skada av någon betydelse.

Rådighet kan förutom genom fastighetsförvärv fås genom servitut eller genom att sluta ett nyttjanderättsavtal med fastighetsägaren. Under vissa begränsande förutsättningar kan rådighet över annan fastighets vattenområde ges tvångsvis genom dom, lantmäteriförrättning eller förvärv enligt expropriationslagen (1972:719).

I Hjälmarén och Vättern finns allmänt vatten som staten har rådighet över. Vad som är allmänt vatten regleras i [Lag \(1950:595\) om gräns mot allmänt vattenområde](#).

Reglerna om rådighet finns i 2 kap. [lagen \(1998:812\) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet](#).

6. Andra dispenser och tillstånd som kan behövas

- Strandskyddsdispens
- Bygglov
- Dispens från det generella biotopskyddet
- Dispens eller tillstånd naturreservat
- Dispens kulturresevat
- Dispens nationalpark
- Dispens djur- och växtskyddsområde
- Dispens naturminne
- Tillstånd Natura 2000
- Dispens miljöskyddsområde
- Dispens vattenskyddsområde

7. Remissförfarande

Länsstyrelsen ska sända en kopia av anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken i kommunen där den anmälda verksamheten planeras att genomföras. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset berörs av verksamheten kommer en kopia av anmälan sändas till Havs- och Vattenmyndigheten. Tillsynsmyndigheten ska även ge de statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda som kan ha ett särskilt intresse i saken tillfälle att yttra sig i anmälningsärendet.

8. Beslut

När anmälningsärendet är tillräckligt utrett, ska tillsynsmyndigheten enligt [23§ i Förordning \(1998:1388\) om vattenverksamhet m.m.](#):

1. besluta om de förbud för verksamhetsutövaren som behövs enligt miljöbalken, eller
2. förelägga verksamhetsutövaren att;
 - a) vidta de försiktighetsmått som behövs enligt miljöbalken, eller
 - b) ansöka om tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken, om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen, eller
3. om det inte behövs något förbud eller föreläggande enligt 1 och 2, underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.